

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Aase og Roar M. Fjeld
Kleppen Gård
3692 SAULAND

Deres ref

Vår ref
13/64-

Dato
28.05.2014

Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde – vedtak i klagesak – søknad om dispensasjon til oppføring av sankebu

Klima- og miljødepartementet har i brev 3. januar 2013 fra Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) mottatt tilråding om omgjøring etter klage av ovennevnte vedtak.

Departementet viser til at det på grunn av stor saksmengde har tatt tid å behandle klagen.

Saken gjelder oppføring av bygning med grunnflate på 50 m² i landskapsvernområdet. I verneområdet er det forbudt med oppføring av nye bygninger av hensyn til bevaring av landskapets egenart. Det kan gis unntak for bygninger tilknyttet landbruk dersom nybygget ikke strider mot formålet med vernet. Formålet med bygget er oppgitt å være sankebu til overnatting i forbindelse med sanking av sau. Departementet mener formålet med bygget ikke er tilstrekkelig godtgjort, da det går vei helt frem til området hvor sauen beiter og hvor sankingen skjer og det er relativt kort avstand til søkers gårdsbruk. Departementet viser også til at det vil kunne gi uheldig presedens for senere saker i landskapsvernområdene dersom det gis dispensasjon til oppføring av sankebu i dette tilfellet. Klagen tas til følge.

Bakgrunn for saken

Aase og Roar M. Fjeld søkte 15. oktober 2011 om tillatelse til oppføring av sankebu med grunnflate på 50 m². Bygget er planlagt over to plan (første etasje og kjeller) med tre soverom, tre baderom og badstue. I søknaden ble det vist til at de har 230 - 240 sau i Gausdalen og har et behov for sankebu. De har saueinnhegning i området fra før.

Verneområdestyret ga 13. april 2012 tillatelse til oppføring av sankebu ved Myklestulen i Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde med hjemmel i verneforskriften kap. IV pkt. 3.1. Bestemmelsen åpner for oppføring av nye bygninger i forbindelse med jord- og skogbruk når det ikke strider mot formålet med vernet.

Klagen

Vedtaket ble ved brev av 21. mai 2012 påklaget av Hilde Reisdal som er grunneier på naboeiendommen. I klagen er det vist til at Fjeld har hytte sammen med Mathias Kleppen som er sameier på Myklestul, få hundre meter fra der det er gitt tillatelse til oppføring av sankebu. Det er i klagen også vist til at tegningene viser tydelig at søknaden ikke gjelder ei sankebu, men en fritidsbolig. Aase og Roar M. Fjeld uttalte i brev 8. august 2012 at de ikke eier eller disponerer deler av husvære på Myklestul. Det ble videre vist til at de tidligere har fått opplyst at ei sankebu på inntil 50 m² er et tiltak det er greit å få tillatelse til. Verneområdestyret vurderte innholdet i klagen i møte 14. august 2012, men fant ikke at opplysningene påvirket sakens utfall. Tidligere vedtak om sankebu ble derfor opprettholdt. Saken ble etter dette oversendt til direktoratet og departementet.

Direktoratets vurdering

Direktoratet har vurdert hvorvidt klager har rettslig klageinteresse i saken, og legger til grunn at klagen kan tas til behandling. I vurderingen av om det kan gis dispensasjon, mener direktoratet at omsøkt bygning har utforming som en fritidsbolig. Direktoratet mener også at avstanden mellom området hvor det søkes om å oppføre sankebua og søkerens gård, gjør det godt mulig å gjennomføre sanking uten overnatting. Videre legger direktoratet til grunn at det vil kunne gi uheldig presedens for senere saker i Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde dersom det gis dispensasjon til oppføring av sankebu i dette tilfellet. Direktoratet viser også til at hensynet til villreinen tilsier en streng vurdering. Direktoratet tilrår derfor at klagen tas til følge og at verneområdestyrets vedtak oppheves.

Departementets vurdering

Departementet legger til grunn at klagen kan tas til behandling.

I verneforskriften for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde kapittel IV pkt. 1.1. er det et generelt forbud mot oppføring nye bygninger. Etter verneforskriften kapittel IV pkt. 3.1. kan det imidlertid gis tillatelse til oppføring av bygninger *i forbindelse med jord- og skogbruk* når det *ikke strider mot formålet med vernet*. Formålet med Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde er "å ta vare på eit vakkert og eigenarta naturlandskap, med urørt høgfjell og fjellskogsområde", "å ta vare på det biologiske mangfaldet i området, med villreinstamme og rikt plante- og dyreliv" og "å ta vare på verdifulle kulturlandskap og kulturminne". I Forvaltningsplan for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde pkt. 7.1.2. uttales at det skal være en restriktiv forvaltning av området når det gjelder helt nye bygninger, og at verneforskriften signaliserer forbud mot nye bygninger, unntatt bygninger som er *nødvendige* i forbindelse med jord- og skogbruk. For at bygninger i forbindelse med annen utmarksnæring unntaksvis skal kunne tillates, sier forvaltningsplanen at avstanden (gangtid) til veg som en retningslinje bør være minimum 3 km/1 time. Det er presisert i kongelig resolusjon av 15. desember 2000 om oppretting av Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde at oppføring av driftsbygninger krever dokumentasjon på at tiltaket er *nødvendig* som ledd i landbruksvirksomheten. Departementet legger til grunn at dersom

næringsaktiviteten ikke kan gjennomføres, eller blir svært vanskelig å gjennomføre uten sankebu, vil det kunne gis dispensasjon.

Etter departementets oppfatning er ikke behovet for den omsøkte bygningen tilstrekkelig godtgjort, jf. kravet i kongelig resolusjon om at oppføring av driftsbygninger krever dokumentasjon på at tiltaket er *nødvendig* som ledd i landbruksvirksomheten. Departementet viser her til at det er bilvei helt frem til området hvor sauene beiter og hvor sankingen skjer. Departementet viser også til at avstanden mellom området hvor det søkes om å oppføre sankebua og søkerens gård er ca. 4 mil. Departementet legger til grunn at dette er en avstand som gjør det godt mulig å gjennomføre sanking uten overnatting, selv om sankebu vil gjøre sankingen enklere. Departementet viser til at utmarksbeite med sau drives innenfor store arealer i verneområdene uten bruk av sankebuer. Det vil kunne gi uheldig presedens for senere saker dersom det gis tillatelse til sankebu i dette tilfellet, hvor behovet for bygningen ikke er tilstrekkelig godtgjort. Verneformålet er som nevnt bl.a. særlig knyttet til landskap. Landskapet i Gausdalen er preget av en frodig dalbunn som går over i verneområdets største ur opp til toppen av Gaustatoppen 950 høydemeter over dalbunnen. Dalen er også preget av tidligere tiders bruk, og deler av dalen er i forvaltningsplanen utpekt som kulturlandskapszone. Gausdalen er ellers påvirket av et fåtall bygninger, en vei og en kraftledning. Det omsøkte tiltaket vurderes å være negativt for de landskapsmessige verdiene. Kunnskapen om landskapsmessig naturmangfold, tiltakets virkning og øvrige inngrep anses tilstrekkelig jf. naturmangfoldloven §§ 8 og 10. Før- var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse jf. naturmangfoldloven § 9.

Departementet viser til at nye tekniske inngrep bør begrenses mest mulig av hensyn til landskapet, og at nye landbruksbygninger kun bør tillates om de er helt nødvendige. En praksis hvor det gis dispensasjon til sankebuer som ikke er helt nødvendige vil kunne føre til en endring av landskapet i strid med verneformålet.

Departementet har etter dette kommet til at klagen tas til følge.

Det er i direktoratets vurdering også vist til at hensyn til villrein tilsier at klagen tas til følge. Departementet ser det ikke som nødvendig å gå inn på en nærmere vurdering av dette da saken avgjøres på annet grunnlag. Ettersom tiltaket avslås fordi kravet om nødvendighet ikke er oppfylt, foretas det heller ingen nærmere vurdering av de øvrige prinsippene i naturmangfoldloven kapittel II.

Vedtak

Departementet tar klagen til følge. Søknaden om oppføring av sankebu avslås.

Dette vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Malin Fosse
førstekonsulent

Kopi til:

Miljødirektoratet

Hilde Reisjø

Verneområdestyret for

Brattefjell-Vindeggen

landskapsvernområde

Postboks 5672 Sluppen

Gausdalv 36

Postboks 2603

7485

3697

3702

TRONDHEIM

TUDDAL

SKIEN